

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 63/2017-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. januára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Pavlom Dlhopolčekom, Višňové 53, pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 504/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. januára 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom „*pod sp. zn. 15 C 134/2013*“ (správne sp. zn. 7 Co 504/2015, pozn.).

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou konania o zaplatenie sumy 1 500 € s príslušenstvom vedeného Okresným súdom Bratislava I (ďalej

len „okresný súd“) pod sp. zn. 15 C 134/2013 v procesnom postavení žalobkyne. Okresný súd rozsudkom z 12. marca 2015 jej žalobnému návrhu vyhovel. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie, ku ktorému právny zástupca žalobkyne podal vyjadrenie „zo dňa 12.7.2015. Odvtedy nedošlo v rámci odvolacieho konania k žiadnemu produktívnemu úkonu s cieľom ukončiť prejednávajú vec“. Od vyjadrenia sťažovateľky k odvolaniu uplynulo „cca 19 mesiacov“ bez toho, aby bola vec právoplatne skončená, pritom podľa názoru sťažovateľky ide o jednoduchý, právne a skutkovo nenáročný spor.

3. Zároveň sťažovateľka poukázala na vyčerpanie všetkých prostriedkov nápravy, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv alebo slobôd účinne poskytuje, a to tým, že „podala sťažnosť pre prieťahy v súdnom konaní podľa zák. 80/1992 Zb. o štátnej správe súdov“. Fotokópiu sťažnosti spolu s odpoveďou predsedu krajského súdu k nej k ústavnej sťažnosti nepripojila.

4. Vzhľadom na to, že krajský súd o odvolaní dosiaľ nerozhodol, sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľky [redacted] bytom [redacted] [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave I v konaní vedenom pod spis. zn. 8 C 160/2005 bolo porušené.

2. Krajskému súdu Bratislava I v konaní vedenom pod spis. zn. 15/C/134/2013 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

3. [redacted] bytom [redacted] [redacted] priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 1 000,-€, ktoré je Krajský súd Bratislava I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Bratislave I je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia vo výške 277,48,- € na účet právneho zástupcu JUDr. Pavla Dlhopolčeka, vedený v [redacted]

[redacted].“

II.

5. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu je rozhodnúť o jeho prijatí na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil

žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

9. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o návrhu sťažovateľky smerujúcom proti postupu krajského súdu, ktorým boli podľa nej spôsobené zbytočné prietahy, čím malo dôjsť aj k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 7 Co 504/2015.

10. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže podľa štandardnej judikatúry ústavného súdu vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch (IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

11. Ústavný súd zistil, že napadnuté konanie na krajskom súde prebieha od 18. augusta 2015, keď mu bol postúpený súdny spis okresného súdu na rozhodnutie o odvolaní. Podľa názoru ústavného súdu iba samotná dĺžka predmetného odvolacieho konania (od predloženia veci krajskému súdu do podania ústavnej sťažnosti) aj napriek tomu, že krajský súd ako súd odvolací dosiaľ nerozhodol, sama osebe nebola takej povahy, aby len na jej základe bolo možné v okolnostiach danej veci vysloviť namietané porušenie práv sťažovateľky, resp. že doba konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 7 Co 504/2015 zasiahla podstatu a účel základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny takým závažným spôsobom, že by to odôvodňovalo prijatie sťažnosti na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 93/03).

12. Pokiaľ sťažovateľka namieta, že v rámci odvolacieho konania nedošlo „k žiadnemu produktívnemu úkonu s cieľom ukončiť prejednávajúcu vec“, ústavný súd dáva do pozornosti, že krajský súd vo veci koná ako súd odvolací, úlohou ktorého je posúdiť vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, preto krajský

súd spravidla nevykonáva vo veci procesné úkony (§ 378 a nasl. Civilného sporového poriadku) ani nie je povinný nariadiť pojednávanie (§ 385 Civilného sporového poriadku). To však neznamená, že odvolací súd sa vecou dosiaľ nezaoberal.

13. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

14. K takémuto záveru dospel ústavný súd aj pri predbežnom prerokovaní tejto sťažnosti.

15. Ústavný súd nad rámec poznamenáva, že sťažnosť bolo možné odmietnuť aj pre jej neprípustnosť. Zistil totiž, že sťažovateľka doručila predsedovi krajského súdu sťažnosť na priet'ahy v napadnutom konaní 10. januára 2017. Tým, že ani nevyčkala na výsledok jej vybavenia, nebol krajskému súdu poskytnutý dostatočný časový priestor na eventuálne prijatie príslušných opatrení.

16. Ústavný súd pridržiavajúc sa doterajšej stabilizovanej judikatúry považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení s cieľom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08, IV. ÚS 27/09). Preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, rozhoduje iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré má podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže,

že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Na požiadavke využitia prostriedkov nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy dotknutého súdu v zásade netrvá v prípadoch, keď dĺžka namietaného konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bola už *prima facie* zjavne neprimeraná, čo však v konkrétnych okolnostiach danej veci nemožno podľa jeho názoru bez ďalšieho konštatovať.

17. Podanie sťažnosti na prietahy podľa zákona o súdoch zo strany sťažovateľky tak vyhodnotil ústavný súd iba ako formálny úkon bez toho, aby okresnému súdu bola poskytnutá reálna možnosť na zjednanie nápravy.

18. Berúc do úvahy všetky okolnosti posudzovanej veci vrátane doterajšej dĺžky konania ústavný súd sťažnosť v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti odmietol.

19. Pozornosti ústavného súdu neušlo, že sťažovateľka v sťažnosti a predovšetkým v jej petite označuje napadnuté (odvolacie) konanie spisovými značkami prvostupňových súdov „8 C 160/2005“ či „15/C/134/2013“. Tento nedostatok v petite síce možno aspoň čiastočne ospravedlniť tým, že z textu sťažnosti možno vyvodit', že ide o konanie pred „krajským súdom“, je však potrebné formuláciu návrhu rozhodnutia (petitu) vymedziť presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohla byť prevzatá do výroku rozhodnutia ústavného súdu. Také nedostatky ústavný súd nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na to slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom (ktorý sťažovateľka zjavne využila) a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 409/04, II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08).

20. Ústavný súd napokon dodáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci

za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným priesťahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2017